

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Jan Beneš:

Proměna americké doktríny counterinsurgency během střetu s islamistickým globálním povstáním

Studium globálního terorismu a války proti němu ustoupilo po vlně zájmu, vyvolané útoky 11. září 2001, v posledních letech poněkud do pozadí. Jakkoliv je samotný fenomén stále vnímán jako vážná hrozba, byl zájem o něj v politickém i akademickém diskurzu překryt jinými tématy, např. oslabováním americké hegemonie nebo vzrůstem moci Číny. To ale neznamená, že se nejedná o relevantní téma – naopak lze konstatovat, že s rostoucím časovým odstupem je pravděpodobněji nezaujatý pohled na celou problematiku, a tudíž přesvědčivější výsledky realizovaného výzkumu.

Hlavní charakteristikou posuzované práce je její komplexnost. Autor se pokusil zachytit vývoj „války proti terorismu“ primárně prizmatem později aplikované strategie *counterinsurgency* (které je také v empirické analýze věnován největší prostor), tu ale doplňuje jednak zkoumáním politického rámce v podobě GWOT, jednak „mikroanalýzou“ amerického chování na bojištích v Afghánistánu a Iráku. V rámci každé ze zmíněných tří rovin je definováno několik specifických faktorů, na něž se analýza soustředí. Práce opustila (už s ohledem na rozsah textu velmi moudře) původní záměr projekt paralelně zkoumat i vývoj na straně strategického oponenta, tedy globálního terorismu – jeho počínání je však pojednáno jako aktivní kontext, v jehož rámci se americká politika, strategie a taktika vyvíjela. Výsledkem je bohatý, mnohvrstevný rozbor různých aspektů boje proti globálnímu terorismu, které váže dohromady výchozí konceptuální vymezení. Složitost celé konstrukce trefně komentuje souhrnný náčrt na s. 130.

Autor v práci osvědčil schopnost samostatné výzkumné činnosti, která se (opět odchylně od projektu, ale i v tomto případě vhodně) opírá o interpretativní postupy. Logickým východiskem práce je proto pohled „zevnitř“, čemuž odpovídá detailní rozbor neokonzervativní ideologie, COIN, ideologie al-Káidy i východisek globálního islamistického povstání v kapitole 2. Jí lze nicméně vytknout, že řazení těchto čtyř součástí není úplně logické a např. spárování politických východisek v podobě neokonzervatismu a islamismu a strategických postupů v podobě GWOT a globálního povstání by dávalo lepší smysl.

Kapitoly věnované třem výše uvedeným dimenzím boje proti globálnímu terorismu představují potom empiricky hodnotný, chronologicky uspořádaný pohled na jednotlivé zkoumané faktory. Autorovi tu nelze nic podstatného vytknout, naopak je třeba ocenit nadprůměrný rozsah použitých zdrojů a suverénní práci s nimi. Z běžného standardu diplomových prací se ostatně vymyká i výborně provedený rozbor existující literatury v kapitole 1.4.

Po stylistické stránce práce pozitivně ani negativně nevyniká, z hlediska gramatiky jí lze vytknout jen chybné psaní velkých písmen u pojmů, které nejsou jmény nebo vlastními názvy (např. „Globální povstání na s. 44 nebo „Wilsonovská politika“ na s. 47), a chybějící čárky v souvětích. Formálně je práce úplná, navíc text vhodně doplňují tabulky, grafy a v neposlední řadě výše zmíněné souhrnné grafické ztvárnění zkoumané problematiky.

Práci lze po zvážení výše zmíněných charakteristik bez problémů **doporučit k obhajobě**. Navrhuji, aby byla hodnocena jako **výborná**.